

เครื่องมือวัดและประเมินผล
“การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ PISA”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๒ : พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง หรือเขียนตอบในที่ว่างที่กำหนดให้ ใช้เวลา ๖๐ นาที

บทอ่านที่ ๑ (คะแนนเต็ม ๘ คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๕

ข้อมูลสถานการณ์โรคระบาด

กรมควบคุมโรค เตือนประชาชนแม้จะถูกลูกสุนัข/ลูกแมวที่เลี้ยงไว้กัดหรือข่วนเพียงเล็กน้อยก็ตาม ควรรีบไปปรึกษาแพทย์โดยเร็ว

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชนหากถูกลูกสุนัข/ลูกแมวที่เลี้ยงไว้ในบ้านกัดหรือข่วน แม้รอยแผลจะเพียงเล็กน้อย หรือโดนกัด ข่วนนานแล้วก็ตาม ควรรีบไปปรึกษาแพทย์โดยเร็ว เพื่อรับการวินิจฉัยและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ขณะนี้สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ มีผู้เสียชีวิตแล้ว ๘ ราย (สุรินทร์ สงขลา ตรัง นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์ บุรีรัมย์ พัทลุง และหนองคาย) โดยผู้เสียชีวิตรายล่าสุดเป็นเด็กหญิงอายุ ๑๕ ปี อยู่ที่จังหวัดหนองคาย จากการสอบสวนโรค พบว่า เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ผู้เสียชีวิตถูกลูกสุนัขที่เลี้ยงไว้ในบ้าน อายุประมาณ ๒ เดือน ซึ่งไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ข่วนบริเวณลำคอ ผู้ป่วยไม่ได้ไปพบแพทย์ และไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จากข้อมูลในปี ๒๕๖๑ นี้ พบว่า ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่ถูกลูกสุนัขกัดหรือข่วน แล้วไม่ไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเกิดจากความชะล่าใจในการป้องกันหลังสัมผัสสัตว์ที่เลี้ยงมีเชื้อ เพราะคิดว่าเป็นลูกสัตว์ที่นำมาเลี้ยงจึงน่าจะไม่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า และขาดความตระหนักรู้เพราะเห็นว่าเป็นรอยแผลเพียงเล็กน้อยเท่านั้น กรมควบคุมโรค จึงขอแนะนำประชาชนว่าหากท่านเคยถูกสัตว์เลี้ยงกัดหรือข่วนนานแล้ว และแม้ว่ารอยแผลจะเพียงเล็กน้อยก็ตาม แล้วไม่ได้ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ขอให้ไปปรึกษาแพทย์โดยเร็ว เพื่อรับการวินิจฉัย เนื่องจากระยะฟักตัวของโรคตั้งแต่ได้รับเชื้อจนมีอาการป่วยอาจสั้นมากตั้งแต่ ๑ สัปดาห์หรืออาจนานถึง ๑ ปีได้

อธิบดีกรมควบคุมโรคกล่าวต่อไปว่า โรคพิษสุนัขบ้าสามารถพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทั้งสุนัข แมว โค กระบือ สุกร เป็นต้น ซึ่งในประเทศไทยจะพบมากในสุนัขและแมว หากประชาชนถูกลูกสุนัขและแมว หรือแม้กระทั่งลูกสุนัข/ลูกแมว อายุ ๒ - ๓ เดือน กัด ข่วน หรือเลียบริเวณแผล แม้เพียงเล็กน้อยก็อย่าได้ชะล่าใจ รีบล้างแผลด้วยน้ำและสบู่ทันทีหลาย ๆ ครั้ง ประมาณ ๑๐ นาที จากนั้นรีบไปพบแพทย์ทันที เพื่อรับการวินิจฉัยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และถ้าได้รับการฉีดวัคซีนแล้วให้ไปฉีดวัคซีนให้ครบตามนัดทุกครั้ง หากประชาชนมีข้อสงสัยสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร.๑๔๒๒

ปรับจาก <https://www.riskcomthai.org/2017/detail.php?id=37321>

๑. จังหวัดใดไม่มีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า (๑ คะแนน)

ก. ตรัง

ข. แพร่

ค. บุรีรัมย์

ง. หนองคาย

๒. สัตว์ชนิดใดไม่อยู่ในกลุ่มแพร่เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ (๑ คะแนน)

ก. โค กระบือ

ข. พังพอน ม้า

ค. ไก่ฟ้า นกพิราบ

ง. ค้างคาว สุนัขจิ้งจอก

๓. สารสำคัญของบทอ่านนี้คืออะไร (๒ คะแนน)

๔. นักเรียนมีวิธีการในการป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างไรบ้าง ระบุอย่างน้อย ๒ ข้อ (๒ คะแนน)

๕. ถ้า ด.ญ.สุชา ไปเที่ยวสวนสาธารณะ และถูกลิงในบริเวณนั้นแย่งไอศกรีมที่ถืออยู่ซึ่งทำให้เกิดรอยข่วนนิดหน่อยที่แขน ด.ญ.สุชา ควรทำอะไรเพื่อป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้า (๒ คะแนน)

บทอ่านที่ ๒ (คะแนนเต็ม ๙ คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๖ - ๑๐

เตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว

ตรวจสอบอาคารบ้านเรือนให้มีโครงสร้าง
มั่นคงแข็งแรง ยึดติดเฟอร์นิเจอร์
กับพื้นหรือผนังอย่างแน่นหนา
ไม่วางสิ่งของที่มีน้ำหนักมากบนที่สูง
หรือหลังตู้

ปท.แนะรู้รับ-รู้กัน
'แผ่นดินไหว'
ภัยพิบัติที่ไม่อาจคาดคิด

แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติที่ไม่
สามารถคาดการณ์ช่วงเวลา
สถานที่เกิด และระดับความ
รุนแรงได้ เพื่อลดผลกระทบ
จากแผ่นดินไหว
กระทรวงมหาดไทย
โดยกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย (ปท.)

การจัดสภาพแวดล้อมบ้านให้ปลอดภัย
พร้อมเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัย
เมื่อเกิดแผ่นดินไหว จะช่วยลดความเสี่ยง
ต่อการเกิดอันตรายจากแผ่นดินไหว

EARTHQUAKE

(ต่อ)

รู้จักภัยแผ่นดินไหว

ลักษณะภัย : แผ่นดินเกิดการสั่นสะเทือนอย่างรุนแรง โดยไม่มีสิ่งบอกเหตุล่วงหน้า

ข้อควรจำ : เมื่อเกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง มักมีแผ่นดินไหวตามมาอีกหลายครั้ง อาจเกิดแผ่นดินแยก แผ่นดินถล่ม และอาคารอาจไม่พังทลายในทันทีแต่อาจจะพังทลายภายหลัง

ข้อควรปฏิบัติก่อนการเกิดแผ่นดินไหว

๑. ควรมีไฟฉายพร้อมถ่านไฟฉาย และกระเป๋าพยาบาลไว้ในบ้าน
๒. ศึกษาวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
๓. ควรมีเครื่องมือดับเพลิงไว้ในบ้าน
๔. ควรทราบตำแหน่งของวาล์วปิดน้ำ แก๊ส สะพานไฟ
๕. อย่าวางสิ่งของหนักบนชั้นหรือหิ้งสูง ๆ
๖. ผูกเครื่องใช้หนัก ๆ เข้ากับผนังอาคารบ้านเรือนให้แน่น
๗. ควรมีการวางแผนเรื่องจุดนัดหมาย ในกรณีที่ต้องพลัดกัน

ข้อควรปฏิบัติขณะการเกิดแผ่นดินไหว

๑. อย่าตื่นตระหนก ถ้าอยู่ในบ้านก็ให้อยู่ในบ้าน ถ้าอยู่นอกบ้านก็ให้อยู่นอกบ้าน เพราะคนส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บระหว่างวิ่งเข้าออกจากบ้าน
๒. ถ้าอยู่ในบ้านให้ยืนหรือหมอบอยู่ในส่วนของบ้านที่มีโครงสร้างแข็งแรง และให้อยู่ห่างจากประตู ระเบียง และหน้าต่าง ซึ่งพังทลายได้ง่าย
๓. หากอยู่ในอาคารสูง ให้รีบออกจากอาคารโดยเร็ว ในโอกาสแรกที่เกิดการไหวหยุดสั่น
๔. ถ้าอยู่ในที่โล่งแจ้ง ให้อยู่ห่างจากเสาไฟฟ้า และสิ่งห้อยแขวนต่าง ๆ
๕. อย่าใช้เทียน หรือสิ่งที่จะทำให้เกิดประกายไฟ เพราะอาจมีแก๊สรั่วในบริเวณนั้น
๖. ถ้าท่านกำลังขับรถ ให้หยุดรถ และอยู่แต่ภายในรถ จนกระทั่งการสั่นสะเทือนจะหยุด
๗. ขณะเกิดแผ่นดินไหว ห้ามใช้ลิฟต์โดยเด็ดขาด
๘. หากอยู่บริเวณชายหาด ให้รีบหนีห่างจากชายฝั่งไปสู่พื้นที่สูง เพราะอาจเกิดคลื่นสึนามิ

ปรับจาก <http://www.ndwc.go.th/2018/>

๖. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** (๑ คะแนน)

ข้อความที่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ใช่**
 ข้อความที่ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ไม่ใช่**

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. เมื่อแผ่นดินไหวสงบ เราสามารถออกจากอาคารได้
๒. เราไม่สามารถคาดเดาเวลาในการเกิดแผ่นดินไหวได้
๓. ไม่ใช้ลิฟต์ในการอพยพคน เพราะอาจทำให้ติดค้างอยู่ในลิฟต์
๔. เมื่อเกิดแผ่นดินไหว ให้รีบเดินไปที่ประตูหรือหน้าต่าง เพื่อความปลอดภัย

๗. หลังจากเกิดแผ่นดินไหวครั้งแรก ก็มีเหตุการณ์ใดตามมาบ้าง ระบุ ๒ คำตอบ (๒ คะแนน)

๘. นอกเหนือจากแผ่นดินไหว นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ใดที่นับเป็น “ภัยพิบัติ” ได้อีก ระบุมา ๒ ข้อ (๒ คะแนน)

๙. บทอ่านนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร (๒ คะแนน)

๑๐. ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยเชื่อมโยงกับบทอ่านที่ ๒

ณ โรงเรียนบ้านसानฝันวิทยา ขณะที่นักเรียนกำลังเรียนวิชาสังคมศึกษาอย่างสนุกสนาน
บนอาคารเรียนชั้นสอง ทันใดนั้นเองทุกคนรับรู้ถึงแรงสั่นสะเทือน จนกระทั่งโต๊ะโยก เก้าอี้สั่น ข้าวของตกหล่น
นักเรียนทุกคนส่งเสียงกรีดร้อง

หากนักเรียนเป็นครูที่กำลังสอนนักเรียนอยู่ในขณะนั้น จะบอกให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติ
อย่างไร ขณะเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ระบุ ๒ ข้อ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ (๒ คะแนน)

บทอ่านที่ ๓ (คะแนนเต็ม ๖ คะแนน)
 อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑๑ - ๑๕

ชุดปฐมพยาบาล สิ่งจำเป็นยามเดินทาง

ยา
ยาที่ งามแก้ปวด งามแก้
ท้องเสีง งามแก้เมารด ฯลฯ

สำลี
ใช้ดักบงามมาเชื้อ
เพื่อทำความสะอาดแผล

กรรไกรและพลาสเตอร์ยา
พลาสเตอร์ใช้สำหรับ
ปิดแผลกันเชื้อโรค

ยาสามัญประจำบ้าน

ยาแก้ปวด

ถุงมือ
เพื่อป้องกันมิให้สัมผัส
ถูกเลือด สารคัดหลั่ง

ผ้าพันแผล เป็นผ้าจืด ใช้เวลาเกิดการอักเสบของ
กล้ามเนื้อ หรือใช้เป็นผ้าดามกระดูก

ถุงมือ

เจ็บป่วยฉุกเฉินโทร 1669

(ต่อ)

ชุดปฐมพยาบาล คือ อุปกรณ์เบื้องต้นสำหรับช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ถือเป็นสิ่งจำเป็นยามเดินทาง เพราะเราไม่สามารถคาดเดาได้ว่าอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นเมื่อใด ดังนั้น การเตรียมพร้อมจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยชุดปฐมพยาบาลควรเก็บไว้ในกล่องพลาสติกที่มีฝาปิดได้สนิทหรืออุปกรณ์ที่กันน้ำ และอาจติดหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ด้วย นอกจากนี้อาจจดข้อมูลทางการแพทย์ของคนในครอบครัว เช่น หมู่มาก ยาที่แพ้ และโรคประจำตัว โดยสิ่งที่บรรจุอยู่ในชุดปฐมพยาบาลประกอบด้วยชุดอุปกรณ์ทำแผล และยารักษาโรคเบื้องต้น อาทิ ฤงมือ ยาล้างแผล ผ้าทำแผล (ผ้าก๊อช) พลาสเตอร์เทปปิดแผลขนาดต่าง ๆ กรรไกร เทปติดแผล ผ้าปิดตาสำหรับการบาดเจ็บที่นัยน์ตา เข็มกลัดใช้ติดผ้าสามเหลี่ยม ผ้าคล้องคอ สำลี ไม้พันสำลี ผ้ายัดใช้สำหรับพันเมื่อเกิดการบาดเจ็บกล้ามเนื้อ ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน ฤงพลาสติก ๑ ใบ ใช้ใส่เศษขยะ ยาฉุกเฉินสำหรับรับประทาน โดยกล่องยานี้ต้องปิดมิดชิดและมีข้อความระบุข้างกล่องชัดเจนว่าเป็นยาสำหรับรับประทาน ควรมียาเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น อาทิ ยาลดไข้ แก้ปวด ผงเกลือแร่ สำหรับการบาดเจ็บที่มีการเสียเลือดมาก หรือบาดแผลพุพองจากความร้อนที่มีบริเวณกว้าง หรือผู้ที่มีอาการอาเจียนและท้องเสีย

นอกจากนี้อาจมียาหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ตามความจำเป็น ทั้งนี้หากพบผู้บาดเจ็บหรือประสบอุบัติเหตุ ก่อนอื่นจะต้องตั้งสติ และโทรแจ้งสายด่วน ๑๖๖๙ เพื่อขอความช่วยเหลือทางการแพทย์ จากนั้นหากผู้ป่วยมีเลือดออกมาก ให้ปฐมพยาบาลโดยการห้ามเลือด โดยใช้ผ้าปิดปากแผล แล้วใช้สันมือหรือฝ่ามือกดให้แน่นประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที จนเลือดหยุด แต่อย่ากดจนซีดเขียว สำหรับภาวะเลือดออกภายใน การห้ามเลือดอาจทำได้ยากหรืออาจทำไม่ได้เลย แต่สามารถช่วยปฐมพยาบาลเพื่อลดความรุนแรงได้ คือ ให้ผู้ป่วยพักในท่าที่สบายที่สุด ปลอดภัยให้ผู้ป่วยไม่ตื่นเต้นตกใจและสงบจะทำให้เลือดออกน้อยลง ห้ามให้อาหารและน้ำทางปากจนกว่าแพทย์จะอนุญาต และหากไอเป็นเลือด ให้ผู้ป่วยพยายามไอเบา ๆ จะทำให้เลือดออกน้อยลง นอกจากนี้หากกระดูกหักและจำเป็นจะต้องเคลื่อนย้ายจริง ๆ ให้ตามกระดูกก่อน โดยอาจใช้อุปกรณ์ใกล้เคียง เช่น กระดาษแข็งหนา ๆ หรือไม้ นำมามัดตามไว้ด้วยเชือกหรือผ้าพันแผลบริเวณที่กระดูกหักเพื่อลดการขยับ

ปรับจาก <https://www.niems.go.th/th/View/ContentDetails.aspx?>

Cateld=112&ContentId=25560418094225698

๑๑. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** (๑ คะแนน)

ข้อความที่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ใช่**

ข้อความที่ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ไม่ใช่**

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. การใช้สันมือกดบริเวณแผล ๑๐ นาที เป็นการปฐมพยาบาล ผู้ที่มีเลือดออกภายใน
๒. การปลอบใจผู้ป่วยไม่ให้เกิดใจแผลและเลือดของตนเอง เป็นการปฐมพยาบาลที่ทำให้เลือดออกน้อยลง
๓. หากผู้ป่วยมีอาการกระดูกหัก ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยเด็ดขาด

๑๒. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของบทอ่านย่อหน้าแรก (๑ คะแนน)

ก. การใช้ชุดปฐมพยาบาล

ข. สิ่งที่บรรจุในชุดปฐมพยาบาล

ค. การเตรียมจัดชุดปฐมพยาบาล

ง. ความสำคัญของชุดปฐมพยาบาล

๑๓. ผู้ป่วยลักษณะใดที่ควรโทรแจ้งสายด่วน ๑๖๖๙ (๑ คะแนน)

๑๔. ยาสามัญประจำบ้าน หมายถึงยาประเภทใด (๑ คะแนน)

๑๕. หากนักเรียนต้องเตรียมยาเพื่อใช้เดินทางไปต่างจังหวัด นักเรียนควรเตรียมยาประเภทใดไป
เพราะเหตุใด (๒ คะแนน)

บทอ่านที่ ๔ (คะแนนเต็ม ๙ คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๑๖ - ๒๐

ชวนลอยกระทงลดขยะทิ้งแม่น้ำ - ชีปี ๕๙ คนเลิกกระทงธรรมชาติกว่า ๕.๗ แสนใบ

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือ สส. กล่าวว่า ประเพณีลอยกระทงปีนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขอเชิญชวนคนไทยลอยกระทงแบบรักษาสิ่งแวดล้อม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการสร้างค่านิยมให้มีพฤติกรรมลดการก่อขยะและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า เพื่อสืบสานประเพณีดีงามของประเทศ ควบคู่กับการรักษาแม่น้ำ ลำคลอง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากข้อมูลจำนวนกระทงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ของสำนักสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๙ พบว่า ประชาชนหันมานิยมใช้กระทงที่ทำจากใบตองหรือวัสดุที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติมากขึ้น

โดยปี ๒๕๕๘ มีกระทงที่ทำจากใบตองหรือวัสดุที่สามารถย่อยสลายเองตามธรรมชาติ ๗๕๔,๕๘๗ ใบ จากกระทง ๘๒๕,๖๑๔ ใบ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๑ ส่วนปี ๒๕๕๙ มี ๖๑๗,๙๐๑ ใบ จากกระทง ๖๖๑,๙๓๕ ใบ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๓ โดยจากสัดส่วนปริมาณกระทงที่เก็บขนได้ในกรุงเทพมหานคร ชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีความตื่นตัว เลิกใช้กระทงจากวัสดุธรรมชาติ ลดปัญหาขยะในแม่น้ำลำคลอง

โดยปีนี้ยังเชิญชวนประชาชนร่วมกิจกรรมประเพณีลอยกระทง “ลอยกระทงปลอดภัย สืบสานวัฒนธรรมไทย ใส่ใจสายน้ำและสิ่งแวดล้อม” สอดคล้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งขอให้เลิกใช้กระทงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้วัสดุที่เหมาะสมหรือวัสดุจากธรรมชาติ และร่วมลดปริมาณกระทง ด้วยการลอยแบบ ๑ คู่รัก ๑ กระทง หรือ ๑ ครอบครัว ๑ กระทง หรือ ๑ แก๊ง หรือกลุ่ม ๑ กระทง หรือการลอยกระทงออนไลน์จะช่วยให้การลอยกระทงสร้างมลพิษน้อยที่สุด ที่สำคัญขอความร่วมมือจากประชาชนงดการจุดและปล่อยพลุ ดอกไม้ไฟ ตะไล โคมลอย โคมไฟ และโคมควัน ช่วงวันลอยกระทงนี้ด้วย เพื่อป้องกันอันตราย และอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ปรับจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/267391>

๑๖. สาระสำคัญของย่อหน้าที่ ๑ คืออะไร (๒ คะแนน)

๑๗. สถานการณ์ใด**ไม่สอดคล้อง**กับบทอ่านข้างต้น (๑ คะแนน)

- ก. ก๊อมนำกระทงที่ทำจากใบตองมาลอย
- ข. แก้มและเพื่อนใช้กระทงในการลอยร่วมกัน
- ค. แก้วและครอบครัวลอยกระทงทางอินเทอร์เน็ต
- ง. โกวปล่อยโคมลอยเพื่อความเป็นสิริมงคลหลังจากลอยกระทงเสร็จ

๑๘. เพราะเหตุใดคนจึงหันมานิยมใช้วัสดุธรรมชาติในการทำกระทง (๒ คะแนน)

๑๙. เพราะเหตุใดการลอยแบบ ๑ คู่รัก ๑ กระทง หรือ ๑ ครอบครัว ๑ กระทง
ช่วยให้การลอยกระทงสร้างมลพิษน้อยที่สุด (๒ คะแนน)

๒๐. นักเรียนจะเลือกลอยกระทงแบบใด เพื่อช่วยลดมลพิษในวันลอยกระทง พร้อมอธิบาย
เหตุผลประกอบ (๒ คะแนน)

บทอ่านที่ ๕ (คะแนนเต็ม ๘ คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๒๑ - ๒๕

โรคอาหาร เป็นพิษ

อาหารเป็นพิษ เกิดจากการรับประทานอาหาร หรือน้ำที่มีการปนเปื้อนของเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส หรือ พยาธิ สารพิษจากพืชและสัตว์ สารเคมีที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหาร เช่น อาหารกระป๋อง อาหารทะเล ปลาปักเป้า แมลงดาทะเล รวมถึงกลุ่มเชื้อโรคที่มีการสร้างสารพิษในลำไส้

อาการของโรค

- คลื่นไส้ อาเจียน
- ปวดมวนท้องรุนแรง
- ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ
- มีมูกปนเลือด
- มีไข้ ปวดศีรษะ

การรักษา

รักษาตามอาการ ดื่มน้ำตาลเกลือแร่ เพื่อป้องกันการขาดน้ำและเกลือแร่ ให้อาหารเหลวอ่อนย่อยง่าย ถ้าอาเจียนมากรับประทานไม่ได้ ถ่ายเป็นมูกเลือด หรือถ่ายเป็นน้ำ มีไข้ ควรนำส่งโรงพยาบาล หากทราบแน่ชัดว่าผู้ป่วยได้รับประทานสารพิษจากพืช พืชสัตว์ มีพิษ อย่างเช่น ปลาปักเป้า หรือสารเคมีที่เป็นพิษ ควรรับนำส่งโรงพยาบาลทันที

1 **อาหารที่มีกะทิเป็นส่วนประกอบ**
ควรรับประทานเฉพาะที่ปรุงสุกใหม่เท่านั้น
ฝึกสวดล้างให้สะอาด

2 **ปรุงอาหารให้สุกด้วยความร้อนทั่วถึง**
หลีกเลี่ยงการปรุงโดยวิธีลวกหรือพล่าสุกๆ ดิบๆ

3 **ควรกินอาหารที่สุกใหม่ๆ**
ที่ปรุงเสร็จ ไม่เกิน 2-4 ชม.

4 **ระมัดระวังอาหารที่ปรุงสุกแล้ว**
อย่าให้มีการปนเปื้อน

5 **อาหารที่ค้างมือ**
ต้องอุ่นให้ร้อนก่อน

6 **แยกอาหารดิบและอาหารสุก**
ส่วนอาหารตุ๋นและอาหารทอด
ควรบรรจุแยกกัน

7 **ล้างมือทุกครั้ง**
ก่อนจับต้องอาหารเข้าปาก

9 **เก็บอาหารให้ปลอดภัย**
จากแมลง หนู หรือสัตว์อื่นๆ

และกับข้าว

8 **รักษาความสะอาด**
ของห้องครัว
อุปกรณ์ประกอบอาหาร

10 **ใช้น้ำสะอาด** และไม่นำน้ำแข็งที่ใช้เซ่งของ
มารับประทาน น้ำดื่มและน้ำแข็งควรเลือก
ที่มี อย. รับรอง

๒๑. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** (๑ คะแนน)

ข้อความที่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ใช่**
 ข้อความที่ไม่เป็นความจริง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง **ไม่ใช่**

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. หากผู้ป่วยรับประทานอาหารแล้ว มีอาการอาเจียนมาก ถ่ายเป็นน้ำ ควรรีบพาไปโรงพยาบาล
๒. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยป้องกันโรคอาหารเป็นพิษได้
๓. โรคอาหารเป็นพิษเกิดจากการรับประทานอาหารที่มีการปนเปื้อน เช่น สารเคมี เชื้อโรค เป็นต้น

๒๒. ใครเสี่ยงต่อการเกิดโรคอาหารเป็นพิษน้อยที่สุด (๑ คะแนน)

- ก. โขกชอบรับประทานอาหารที่สุก ๆ ดิบ ๆ
- ข. ช้อยเลือกรับประทานอาหารที่ปรุงสุกเสร็จใหม่ ๆ
- ค. แชนำอาหารที่คุณแม่ทำไว้เมื่อวานมารับประทานในตอนเย็นวันนี้
- ง. ชื่นมักซื้ออาหารปรุงสำเร็จที่ร้านค้าขายไม่หมดในตอนกลางวันแล้วนำมาลดราคาในช่วงกลางคืน

๒๓. ในกรณีที่เกิดอาการท้องเสียและปวดท้องหลังรับประทานปลาจากร้านอาหารที่อยู่ติดกับโรงงานอุตสาหกรรม นักเรียนจะสันนิษฐานว่าอาการดังกล่าวเกิดจากสาเหตุใด (๒ คะแนน)

๒๔. ถ้านักเรียนไปซื้ออาหารที่ไม่แน่ใจว่าปรุงสุกหรือไม่จากร้านอาหารข้างบ้าน นักเรียนควรทำอย่างไรเมื่อนำมารับประทาน (๒ คะแนน)

๒๕. ถ้านักเรียนมีอาการปวดท้อง อาเจียน เริ่มถ่ายเหลว คล้าย ๆ อาหารเป็นพิษ นักเรียนมีวิธีการดูแลรักษาตนเองเบื้องต้นอย่างไร ก่อนไปพบแพทย์ (๒ คะแนน)

บทอ่านที่ ๖ (คะแนนเต็ม ๘ คะแนน)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ ๒๖ - ๓๐

ถึบฉัันหน่อยชึ

ในช่วง ๕ - ๖ ปีที่ผ่านมา คนไทยหันมาใส่ใจ และให้ความสำคัญกับการปั่นจักรยาน เพื่อสุขภาพกันอย่างแพร่หลาย (มีตัวเลขประมาณการคร่าว ๆ ว่าในขณะนี้มึประมาณ ๕ แสนคน) และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หลายคนเชื่อว่าการปั่นจักรยาน Bike for Dad และ Bike for Mom เป็นตัวช่วยจุดกระแสที่สำคัญอีกแรงหนึ่ง ทำให้เกิดกระแสการปั่นจักรยาน เป็นผลให้มีร้านขายจักรยานผุดขึ้นราวกับดอกเห็ดแทบทุกจังหวัดทั่วประเทศ

“สนามเขียว” ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณขอบรอบนอกของสนามบินสุวรรณภูมิ กลายเป็นสถานที่ยอดนิยมที่คอปั่นจักรยานทั้งหลายต้องไปลิ้มลองสัมผัสบรรยากาศกัน ระยะทาง ๒๖ กิโลเมตร อาจฟังดูยาวไกลสำหรับมือใหม่ แต่สำหรับคนที่ปั่นจักรยานเป็นประจำ ถือเป็นระยะทางกำลังดี สำหรับการทดสอบสมรรถภาพของรถ และกำลังวังชาของผู้ขับขี่

คำถามที่หลายคนยังคาใจคือ “ทำไมต้องเป็นจักรยาน” ในเมื่อเราสามารถออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแบบอื่น ๆ ได้อีกมากมาย ตามความชอบ อายุ สรีระร่างกาย และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย โดยสรุปแล้วการปั่นจักรยานมีข้อดีตรงที่เสริมสร้างกล้ามเนื้อหลายส่วน (ขา หลัง แขน หน้าท้อง) ลดแรงกระแทกและสึกหรอของข้อเข่า (เมื่อเทียบกับการวิ่ง) ข้อต่อมีการเคลื่อนไหวหลายส่วน รวมทั้งได้เดินทางท่องเที่ยวไปในตัว ได้ความสุขจากการชื่นชมธรรมชาติและภูมิทัศน์สองข้างทาง ที่สำคัญที่สุด คือ เป็นกีฬาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาพบว่า การปั่นจักรยานด้วยความเร็วปานกลางในเวลา ๑ ชั่วโมง เผาผลาญพลังงานได้ ๔๐๐ - ๖๐๐ แคลอรี

เมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลกหลายเมือง เช่น โคเปนเฮเกน (เดนมาร์ก) อัมสเตอร์ดัม (เนเธอร์แลนด์) สตราสบูร์ก (ฝรั่งเศส) หรือ โบโกต้า (โคลอมเบีย) กลายเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงโด่งดังในฐานะเมืองน่าขี่จักรยาน เมืองเหล่านี้จะมี Bike land มีที่จอดรถและสิ่งอำนวยความสะดวกกับผู้ขี่จักรยานอย่างดี บางเมืองประชากรร้อยละ ๓๐ - ๔๐ ใช้จักรยานเป็นพาหนะหลักในการเดินทางไปทำงาน ทำให้มีการจำกัดความเร็วของรถยนต์ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยบนท้องถนน

ประเทศเนเธอร์แลนด์ซึ่งมีประชากร ๕.๗ ล้านคน แต่มีรถจักรยานถึง ๑๒ ล้านคัน ถือเป็นประเทศที่มีจำนวนจักรยานต่อประชากรสูงที่สุดในโลก

ไต้หวันซึ่งเป็นประเทศในเอเชียที่เป็นเกาะ มีทะเลล้อมรอบประกาศว่าจะทำให้ประเทศเป็น Island of Bicycle รัฐบาลไต้หวันส่งเสริมการปั่นจักรยานอย่างมุ่งมั่นจริงจัง มีการสร้างเลนจักรยานทั่วประเทศนับพันกิโลเมตร และกำหนดให้วันที่ ๕ พฤษภาคมของทุกปีเป็น “วันจักรยานแห่งชาติ” มีการจัดแข่งขัน Tour de Taiwan มานานกว่า ๑๐ ปีแล้ว ซึ่งถือเป็นรายการปั่นจักรยานระดับโลกอีกรายการหนึ่ง

ปรับจาก นิตยสารหมอชาวบ้าน เล่มที่ ๔๔๔ <https://www.doctor.or.th/article/detail/400448>

๒๖. ประเทศใดมีวันจักรยานแห่งชาติ (๑ คะแนน)

ก. ประเทศจีน ข. ประเทศไทย ค. ประเทศไต้หวัน ง. ประเทศเนเธอร์แลนด์

๒๗. ให้นักเรียนระบุข้อดีของการปั่นจักรยาน ๒ ข้อ (๒ คะแนน)

๒๘. จุดประสงค์สำคัญของบทอ่านนี้คือข้อใด (๒ คะแนน)

๒๙. เด็กชายเก่งมีร่างกายผอมแห้ง และกล้ามเนื้อไม่แข็งแรง เขาควรเริ่มออกกำลังกาย

โดยการปั่นจักรยานระยะทาง ๒๖ กิโลเมตรหรือไม่ เพราะเหตุใด (๒ คะแนน)

๓๐. ใช้บทอ่านข้างต้น พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ถูกต้อง หรือ ไม่ถูกต้อง (๑ คะแนน)

ข้อความที่ถูกต้อง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ถูกต้อง

ข้อความที่ไม่ถูกต้อง ให้เขียนเครื่องหมาย X ในช่อง ไม่ถูกต้อง

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
๑. “ร้านขายจักรยาน <u>ผุดราวกับดอกเห็ด</u> ” คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง ขยายอย่างรวดเร็ว
๒. ถ้านักเรียนปั่นจักรยานด้วยความเร็วปานกลาง ๒ ชั่วโมง ร่างกายเผาผลาญพลังงานได้ ๖๐๐ แคลอรี
๓. เหตุผลที่ประเทศต่าง ๆ ส่งเสริมการปั่นจักรยาน เพราะต้องการ ประหยัดน้ำมัน
๔. ผู้ขี่จักรยานมีกำลังวังชาติ หมายถึง มีเร็วแรงดี